

Zdravko Jelenović

Povodom trogodišnjeg djelovanja lionskog ogranka "Alliance Française"

Lyonska Alliance Française predstavlja instituciju koja je u svojem trogodišnjem djelovanju ugostila mnogo stranaca, željnih da nauče francuski jezik i da se upoznaju s bogatstvom francuske civilizacije. Među njima bilo je i naših ljudi. Nedavno je u njenim prostorijama, u Ulici P. Corneillea broj 160 održana skromna ali značajna svečanost. Bilo je to povodom obilježavanja tisućitog upisanog kandidata u ovu ustanovu od prvorazredna značenja. Simbolično je ta čast pripala jednom mladom Kolumbijcu, Gustavu Gardenas Moralesu i jednoj mladoj Japanki, udatoj u Švicarskoj, Chiharm Ametutz. Svečani čin predaje počasne članske kartice laureatima obavio je gradonačelnik Lyona gospodin Francisque Collomb, dajući i na taj način do znanja koliko je domaćinima na srcu ova izuzetno važna institucija, poznata danas u svim krajevima svijeta. Jer, ne zaboravimo, što je ovom prilikom istaknuto, da su u ovo kratko vrijeme njezina djelovanja ovim prostorima prošli predstavnici 79 nacionalnosti, odnosno građani 21 evropske zemlje: 15 južnoameričkih država, 2 sjevernoameričke, 12 srednjoistočnih zemalja, 12 dalekoistočnih, 13 afričkih, pa sve do predstavnika daleke Australije, te Novog Zelanda, Filipina i Madagaskara. Kada je riječ o brojčanoj zastupljenosti pojedinih zemalja, zanimljivim se nudi podatak da prvo mjesto pripada Zapadnim Nijemcima s jednom šestinom od ukupno upisanih polaznika, a prate ih Amerikanci i Englezi s 10 % sudjelovanja u ukupnoj masi, pa zatim slijede Španjolci i Šveđani. U apsolutnim brojkama to govori da su ovdje do sada francuski jezik učila 104 Nijemca, 92 Amerikanca, 62 Engleza, 59 Španjolaca i tako redom prema broji koja je nas posebno zanimala: i 13 naših zemljaka našlo se je u preciznoj evidenciji "Alliance". Dodajmo tome, kada je riječ o našim sunarodnjacima, da je u ovoj školskoj godini naša zemlja zastupljena s tri kandidata, što predstavlja i nekakvu srednju vrijednost naše prisutnosti u trogodišnjem djelovanju "Alliance" u Lyonu.

Malo povijesti

Lyonska je "Alliance" vrlo mlada institucija u odnosu na prve takve u Francuskoj. Još davne 1883. sastalo se je u Parizu nekoliko tadašnjih odličnika pod predsjedanjem gospodina Paula Cambona da bi postavili osnove jedne ustanove koja će imati cilj da održava i širi francuski jezik. Već iduće, 1884. godine osnovana je L'Alliance Française sa sjedištem u Ulici Saint Simon broj 2, u sedmom pariškom arondismanu. U samom početku već broji oko 4 500 pristaša u Francuskoj gdje se u isto vrijeme počinju osnivati njeni brojni komiteti. Nakon deset godina djelovanja ona već broji 30 000 aktivnih pristaša u stotinjak komiteta Francuske i 73 takve asocijacije u inozemstvu. Redovno se održavaju kongresi, širi se broj institucija ovoga tipa i u zemlji i inozemstvu da bi na zadnjem kongresu prije rata, 1937. godine, pod predsjedanjem predsjednika Republike A. Lebruna, već bilo prisutno 400 predstav-

nika iz 40 zemalja svijeta. Rat prekida ove aktivnosti, ali već 1944. godine one se vraćaju u stare tokove i šire se sve do današnjih dana. Povijesni slijed s mnogo zanimljivosti odveo bi nas daleko. Zaustavit ćemo se stoga na stotoj godišnjici, koja je 1983. godine svečano obilježena uz Kongres kojem je ovoga puta prisustvovao 761 delegat iz 74 zemlje.

“Alliance Française” danas je odgojno-obrazovni gigant čije se koordinate protežu diljem čitava svijeta, što mogu najbolje ilustrirati brojke. One govore o 1 056 njezinih “Comitéa” u 103 zemlje sa obuhvatom od 289 143 polaznika. Od cjelokupnog toga broja najznačajnije su one ustanove u Rio de Janeiru (s 14 186) koju slijede ona u Limi (13 870), Buenos Airesu, Sao Paolu (sve preko 13 000 kandidata), a zatim slijede Mexico, Hong Kong, Seul, Lisabon, Bogota i New York.

Program, kadrovi, financiranje – danas

Osnovna orijentacija današnje “Alliance” sastoji se u slijedećim zadacima: Učenje francuskog jezika i upoznavanje s francuskom kulturom stranih građana nastanjenih u ovoj zemlji, razvijanje suradnje s tim organizacijama po cijelom svijetu, organizacija različitih kulturnih aktivnosti, posebno na planu širenja i upoznavanja stranih kultura. Osim tih osnovnih ciljeva “Alliance” organizira konferencije i priređuje spektakle, kako francuske tako i one strane, okuplja svoje polaznike prilikom značajnijih dana i organizira zajednička druženja na sportskim aktivnostima, posjete značajnim institucijama, priređuje u svrhu boljeg upoznavanja i zbližavanja različite susrete poput ručkova, koktela, izlazaka na zajedničke priredbe i slično. Brine se također oko dočeka grupa i pojedinaca stranih zemalja, angažira se oko izmjene informacija među Alliances u drugim zemljama te pomaže u snalaženju, osiguravanju boravka i pružanju svih mogućih informacija svojim kandidatima iz inozemstva. Alliance Française tim aktivnostima znatno nadmašuje osnovni cilj – učenje jezika i upoznavanje kulture francuske civilizacije. To je, štoviše, razvijanje razumijevanja i prijateljstva među narodima, razmjena njihovih kultura, običaja i osobitosti svih vrsta. U tim sredinama stvaraju se mnoga trajna životna prijateljstva i permanentni kontakti među ljudima vrlo različitih izvora, do jučer nepoznatih i dalekih. Susret koji je nedavno upriličen bio je prilika da se u to i neposredno uvjerimo. Mala kolonija naših sunarodnjaka u Alliances za kratko vrijeme pružila nam je mogućnost da se zbližimo vrlo nekonvencionalno s ljudima iz Švedske i Kine, Italije i Japana, kao i onima iz nama dalekih i gotovo nepoznatih zemalja. U izuzetno srdačnoj i toploj atmosferi, bez ograda i stega družili smo se s tim uglavnom mladim ljudima kao što nam to nikada do sada u ovoj zemlji nije bilo moguće. Tome, dakako, najviše pridonose domaćini, svi odreda simpatični, skromni i pristupačni ljudi; od predsjednika gosp. Patricka Bertranda i generalnog sekretara i direktora Joëla Marina (oboje u ovdje amaterskom statusu) do njihovih “benevoles” kadrova dobrovoljaca u osobama Marie Antoinette Cartier, Yvette Zech, Janine Legalet, Denisè Leydier, Janine Colombet i Anne Marie de Lespinois. Sve one u ovoj instituciji rade besplatno, rade iz ljubavi i entuzijazma. Ekipu upotpunjavaju profesori, mahom odabrani stručnjaci, svi s licencom pariškog pedigreia specijalno osposobljeni za ovaj tip obrazovnog rada.

Nastava je organizirana elastično kako bi se udovoljilo različitim potrebama kandidata, a programi globalno orijentirani na četiri stupnja s brojnim mogućnostima pristupa različitim specijalističkim zahtjevima. Alliance je samo djelomično financijski dotirana, a glavninu sredstava osigurava od školarina. Ljetni period uvijek je

vrijeme "invazije" studenata iz mnogih zemalja, i već je sada sve spremno za njihov prihvata. Uz upis od 80 franaka te 70 do 100 franaka izdataka za knjige, normalni tečaj s otprilike 40 sati stoji 800 franaka, a onaj intenzivni sa 60 sati 1 200 franaka. Vrijeme: 4. do 29. srpnja, zatim 1. do 26. kolovoza i 1. do 28. rujna. Organizatori koji ništa ne prepuštaju slučaju naznačili su u informaciji budućim polaznicima da je u ovom gradu moguće naći studentsku sobu u studentskom domu za 900 franaka mjesečno, te da je moguće osigurati ishranu za 19 franaka u studentskom restoranu. Uz navedeno nude se mogućnosti zabave i sporta, druženja i upoznavanja bogate riznice ovoga grada i njegove okoline. I na kraju svake sesije organiziraju se ispiti kojima kandidati mogu potvrditi svoje znanje. Za to se dobiva adekvatna diploma, koja s obzirom na reputaciju ove ustanove, mnogima znači lakše realiziranje nekih drugih stručnih ambicija i perspektiva.

Iz Alliance se uz profit na jezičnom planu izlazi u mnogočemu bogatiji. Ponajviše za mnoga nova prijateljstva i otvorene poglede u specifičnosti i bogatstva drugih civilizacija. Stoga je šteta da je prisutnost naših sunarodnjaka u ovoj ustanovi tako simbolična. Vremena su u materijalnom pogledu izmijenjena i to je prvi razlog da će ova ustanova za mnoge naše mlade ljude željne učenja francuskog jezika i kulture ostati zatvorena. No s manje se opravdanja o tome može govoriti kada su u pitanju mnogi naši ljudi ovdje, koji ni nakon dvadesetak godina života u Francuskoj nisu pokucali na ova vrata, koja bi im zasigurno pomogla da lakše otvaraju mnoga druga na mukotrpnom putu do odgonetavanja osnovnih informacija kojima su svakodnevno izloženi. Mnogi se vraćaju, neki ostaju možda i zauvijek u ovoj zemlji živčci i dalje marginalnim životom stranca uglavnom i ponajviše zbog barijera koje im stvara — jezik. "Alliance Française" bila je i ostaje šansa da mnogima sutrašnjica bude vedrija i sretnija nego što su bili svi ti dani od početka boravka ovdje do danas.